בס"ד "הדף היומי לתולדותינו"

# יום ד', ר"ח אדר ב' תשס"ב (13 בפברואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

היום הוא היום השני של **ראש חודש** אדר:
**=זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו!=** [תהלים קי"ח 24]

**משנכנס אדר מרבים בשמחה!** - חודש אדר הוא האחרון (ה**12**) בחודשי השנה למניין יציאת מצרים, והוא החודש ה**6** למניין בריאת העולם. אעפ"י שלפעמים השנה מעוברת ונוסף **אדר שני** שהוא חודש שלושה-עשר לפי סדר חודשים, לא נקרא אדר שני במקרא אלא חודש שנים-עשר אף הוא. וראיה לכך ממגילת אסתר שכתוב בה: **"ובשנים עשר חודש הוא חודש אדר..."**[שם ט' 1] וקבלה בידינו שאותה שנה שעליה היתה גזירת המן להשמיד ולהרוג, שנה מעוברת היתה, והנס באדר שני היה, והוא נקרא חודש שנים-עשר.

מזלו של החודש – **דגים** – לפי שבחודש זה הדגים שבנהרות ושבאגמים פרים ורבים. טעמים נוספים: מזל 'דגים' הוא מזל של ברכה, מפני שהדגים מכוסים מן העין ואין העין הרעה שולטת בהם; אין הקללה שורה בדגים לעולם. אפילו במי המבול לא מתו הדגים כיוון שלא השחיתו את דרכם; והדגים אינם מזדווגים אלא לבני מינם בלבד. ואף מזלם של ישראל עלה בחודש זה, לפי שנמשלו ישראל לדגים. מה הדגים חיים במים, אף ישראל כל חייהם (חיותם) בתורה שנמשלה למים. וכשם שהדגים פרים ורבים בחודש זה, כך תורתם של ישראל עלתה להם בחודש זה פעמיים:
-בחודש זה **נולד משה רבינו** שתורתנו הקדושה נקראת על-שמו,
-ובחודש זה **חזרו וקבלו ישראל את התורה מרצונם הגמור** בימי מרדכי ואסתר.

מזלות כל החודשים נקראו בלשון יחיד: **עקרב**, **קשת**, **גדי**, **דלי**, **טלה**, **שור**, **סרטן**, **אריה**, **בתולה** – ומזל חודש אדר נקרא בלשון רבים: **דגים**. וזה רמז לשני אדרים – שאין לאדר השני מזל אחר אלא זה של אדר הראשון. אם תמצי לומר, מזלות החודשים תשרי וניסן שנקראים גם הם בלשון רבים, **מאוזניים** ו**תאומים**? אינם אלא לשון יחיד, שאין מאזניים אלא בשניים, וכן אין תאומים אלא בשניים." [ספר התודעה]

***

חודש **אדר** מתבלט מכל חודשי השנה **בשמחתו ובעליזותו**. שתי סיבות לדבר: **ראשית**, משום עיקרו של החודש, חג הפורים, המקרין משמחתו על החודש כולו. **שנית**, משום שחודש זה מסיים את השנה המקראית ועומד בפתחו של חודש האביב, חודש ניסן, הראשון לחודשי השנה. הלכך אמר רב פפא: 'איש ישראל שיש לו דין עם נכרי, ישתמט מלדון עמו בחודש אב שמזלו רעוע, וימציא עצמו בחודש אדר שמזלו בריא.' שהרי מן השמיים מגלגלים זכות ליום זכאי, ושפע של שמחה לחודש שמח!
[במעגלי החיים]

***

כניסת השבת (ב"ש): $17^{05}$ **יום נעים, חודש טוב ושמח ושבת שלום!**

צאת השבת (ב"ש): $18^{04}$

**הדף מוקדש לרפואתו השלמה של בנֵנו יצחק יוסף הכהן בן ביילע זלאטע בתוך שאר חולי ישראל**

# יום ד', ר"ח א' ב תשס"ב (13 בפברואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

היום, **<u>ראש חודש אדר</u>**, בשנת ת"ר (5600-1840), תחילת פרשת **עלילת הדם בדמשק**.
זועזעה דעת הקהל בעולם היהודי ובחוגים הנוצרים הנאורים מעלילת דם בנוסח ימי הביניים, שהופצה בדמשק. הפרשה החלה בעקבות היעלמם של נזיר איטלקי ומשרתו המוסלמי. גופותיהם לא נמצאו, אבל בדמשק פשטה שמועה, שיהודי העיר רצחו אותם כדי להשתמש בדמם לאפיית מצות לפסח.
מספר יהודים נעצרו ונחקרו בעינויים קשים. אחד מהם נשבר בחקירה, הודה ברצח ומסר שמותיהם של שבעה מראשי הקהילה היהודית בדמשק, שהיו כביכול שותפים למעשה. רבים מיהודי דמשק נעצרו, ושניים מהם עונו למוות. עצמות בהמה שנתגלו באותם ימים בתעלת שופכין, זוהו ע"י רופאים מקומיים כעצמות אדם. אלה שימשו בידי השלטונות ראיה לרצח, ועודדו אותם לפשוט על בתי היהודים כדי לחפש את בקבוקי הדם, שכביכול חולקו להם.
באותה תקופה, היתה סוריה נתונה לשלטון הכיבוש של מוחמד עלי, פחת מצרים, שמרד בשולטאן העות'מאני. הקונסול הצרפתי בדמשק, שתמך בהמשך שלטונו של מוחמד עלי בסוריה כדי לקדם את האינטרסים של צרפת במזרח התיכון, ליבה את ההסתה נגד היהודים. הפרשה הסעירה את דעת הקהל באירופה. ליברלים ואינטלקטואלים רבים הצטרפו ליהודי אירופה ודרשו לפעול לשחרור העצורים ולמחיקת ההאשמות האנטישמיות נגדם. משלחת של יהודים מאירופה בראשות **יצחק אדולף כרמיה**, חבר הפרלמנט הצרפתי, ו**סר משה מונטיפיורי**, יצאה למצרים ותבעה ממוחמד עלי שיעביר את חקירת הפרשה מרשויות דמשק לשיפוטו של בית דין באירופה (נוסח בלגיה?), אלא ששליט מצרים ובעלת בריתו צרפת חששו מחקירת הפרשה לעומקה. במקום זאת, העדיף מוחמד עלי להורות על שחרור העצורים היהודים. עלילת הדם בדמשק, שחברו בה שנאת יהודים ואינטרסים פוליטיים, העצימה את תחושת שותפות הגורל בין היהודים. [ואלה תולדות ... 2000]

***

השבת אנו קוראים בתורה את פר' "**תרומה**" [שמות כ"ה 1 – כ"ז 19]. בפרשה זו, פותחת התורה בנושא מלאכת המשכן וכל כליו, ומייחדת לכך את חמש הפרשיות האחרונות של ספר 'שמות'. אומרים חז"ל, כי סמיכות פרשיות "משפטים" (שקראנו בשבת שעברה) ו"תרומה" באה ללמדינו שלא יאמר אדם 'די לי לנהוג עם הבריות כחוק וכמשפט, ולהימנע מגרימת נזק כלשהו לזולת. משמיענו הכתוב שלא די בקיום מצוות "לא תעשה" – הימנעות מעשיית הרע – אלא הננו מצווים ועומדים לקיים גם מצוות "עשה" – להושיט יד לנצרכים, ולהרבות בעשיית צדקה וחסד לא רק לפי הדין, אלא גם לפנים משורת הדין. ועל כך רומז הכתוב בתחילת פרשתנו: **"ויקחו לי תרומה ... ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם."**[שם כ"ה 2,8] "לי" – לשמי. שהמנדב מכספו ומרכושו לתמיכה בזולת מבטא את אמונתו ובטחונו בשם ה';

כניסת השבת (ב"ש): $17^{05}$ **יום נעים, חודש טוב ושמח ושבת שלום!**

צאת השבת (ב"ש): $18^{04}$

**הדף מוקדש לרפואתו השלמה של בנֵנו יצחק יוסף הכהן בן ביילע זלאטע בתוך שאר חולי ישראל**

# יום ד', ר"ח א' ב תשס"ב (13 בפברואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

ועליו אמרו חכמים: "כל שרוח הבריות נוחה הימנו (=מי שגורם במעשיו נחת-רוח לבני אדם), רוח המקום (=ה') נוחה הימנו."[אבות ג' י']
[פרפראות לתורה]

***

=הדף יופיע שוב, בע"ה, ביום א', ה' באדר.=

כניסת השבת (ב"ש): $17^{05}$

צאת השבת (ב"ש): $18^{04}$

**יום נעים, חודש טוב ושמח ושבת שלום!**

**הדף מוקדש לרפואתו השלמה של בנֵנו יצחק יוסף הכהן בן ביילע זלאטע בתוך שאר חולי ישראל**